

Voorwoord

De zorg is een breed werkgebied met erg veel regels en regelingen. Wie als ZZP'er of ondernemer wil starten moet daar goed rekening mee houden. In dit boek staan alle regelingen op een rijtje.

Op een dag bedenkt u dat u voor uzelf wilt beginnen, u schrijft zich in bij de Kamer van Koophandel (KvK) en u start uw eigen bedrijf. Op zich kan het geen kwaad om domweg te starten en met vallen en opstaan te leren ondernemen. Toch het is wat makkelijker en goedkoper om van de ervaringen van andere ondernemers te leren en de beginnersfouten over te slaan. Maar gewoon beginnen is nog steeds een goede manier om een eigen bedrijf te starten.

Veel mensen lopen rond met het idee om iets voor zichzelf te gaan doen. Sommigen beginnen maar de meesten stellen het uit, ze zien de start van een eigen bedrijf als iets waarbij er geen weg terug is. En dat klopt natuurlijk niet, iedereen zou zichzelf de kans moeten geven om eens een jaar te ondernemen en dan te kijken of het goed bevalt.

In deze gids leest u alles over het starten als ZZP'er. Ook kunt u de gids goed gebruiken als checklist bij de start van uw bedrijf, alle onderwerpen komen aan bod.

Over de auteur

Peter Bosman is ondernemingsadviseur en zelf ook ondernemer, hij studeerde communicatie, marketing en bedrijfskunde. Als hoofdredacteur van het Freelance Magazine hield hij zich al in de jaren tachtig bezig met alle onderdelen van het zelfstandig ondernemerschap. Na een korte uitstap als marketeer werd hij adviseur bij het IMK. Daar was hij verantwoordelijk voor het beoordelen van ondernemingsplannen. Bij STEW adviseerde en begeleidde startende ondernemers bij het opzetten van hun onderneming. Later startte hij een kaasmakerij van biologische Hollandse brie. Na de verkoop van dit bedrijf bleef hij ondernemer en bedrijfsadviseur daarnaast doceert hij ondernemen bij Hogeschool Windesheim.

1. Inleiding

Doel van het boek

De zorg biedt kansen voor wie in de zorg wil gaan werken of ondernemen. De jaarlijkse werkgelegenheidsgroei in de zorg in de periode 2022-2025 is 2,1%. En door vergrijzing zal de werkgelegenheid alleen maar groter worden.

Het begrip zorg is breed, het CBS onderscheidt Ziekenhuizen, specialistenpraktijken; Verstreckers van geestelijke gezondheidszorg; Huisartsenpraktijken; Tandartsenpraktijken; Paramedische praktijken; Gemeentelijke Gezondheidsdiensten; Arbodiensten en reïntegratiediensten; Leveranciers van geneesmiddelen; Leveranciers van therapeutische middelen; Verstreckers van ondersteunende diensten (omvat o.a. bloedbanken, huisartsenlaboratoria, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) en het Nederlands Vaccin Instituut (NVI)); Verstreckers van overige gezondheidszorg (onder meer ambulancediensten, praktijken van psychologen, praktijken voor alternatieve gezondheidszorg en zorgaanbieders in het buitenland).

Het nieuwe zorgstelsel blijft sterk in beweging, regels worden gewijzigd, en procedures veranderen. Het kost tijd en energie om op de hoogte te blijven. Helaas blijft dat zo. Details in voorschriften en wetten zullen nog jaren aangepast worden aan de weerbarstige praktijk. Sommige regels en wetten belemmeren de zelfstandige in de zorg het werk, andere regels openen mogelijke markten voor de zzp'er. Maar er is werk voor de zelfstandig ondernemer in de zorg. En dit boek helpt om ondernemer te worden en te blijven.

Voor de snelle starter hebben we een checklist geplaatst. Een stappenplan waarin alle officiële handelingen staan veermeld.

Indeling

Dit boek is bedoeld als snelle naslag en als leidraad voor starters. Het boek heeft de volgende indeling. Het schrijven van een plan voor de onderneming is een van de eerste stappen op weg naar het ondernemerschap in de zorg. De administratie is voor professionele zorgverleners een nieuw terrein waar ze lastig hun weg kunnen vinden. Het gaat in het hoofdstuk administratie over vreemde afkortingen en onbekende instanties. Klanten werven is het volgende hoofdstuk. Het is een traject van de aanschaf van visitekaartjes tot het afsluiten van een zorgcontract.

Over zorg verlenen zijn we kort, dat is uw vak.

Maar dit boek gaat ook over factureren, en over manieren om uw klant over te halen om te betalen. De belastingdienst is een belangrijke factor in het leven en werken van een zelfstandige ondernemer. Daarna bespreken we verzekeringen en pensioenen.

Ondernemen in de zorg

De gezondheidszorg in Nederland is voortdurend in beweging. De geneeskunde en de zorg in Nederland behoren volgens velen tot de beste van de wereld. Maar tegelijk zijn er allerlei stemmen die roepen dat het helemaal verkeerd gaat met de zorg. Er is een gevoel van voortdurende crisis. De grote focus op kosten, bezuinigen, marktwerking en een heilig geloof in regels en voorschriften maakt de gezondheidszorg ziek volgens sommigen. Gerlach Cerontaine (voorzitter van de vereniging VvAA) vindt dat tijd en aandacht voor de patiënt en begrip en compassie tussen beroepsgroepen geleidelijk aan uit de zorg verdwenen. (Arts en Auto juli 2014)

De marktwerking en de strakke regelgeving moeten de kosten van de gezondheidszorg beheersbaar maken. De kosten en financiering van de gezondheidszorg vormen een toenemende zorg op zich. Vanuit de politiek en overheid is een gevoel van noodzaak de stijgende kosten te beteugelen. Er is een beweging gaande in de richting van het scheiden van wonen en zorg. Persoonsgebonden budgetten moeten de patiënt helpen om betere en betaalbare zorg te krijgen. Het belang van de zorgsector in de economie groeit. Er wordt steeds meer beslag op mensen en middelen gelegd. Innovatie, slimme oplossingen het invoeren van ondernemerschap worden daarom in de zorg steeds belangrijker. Dit blijkt uit het rapport Ondernemen in de Zorg dat door EIM is uitgegeven.

Kansen

De veranderingen in de maatschappij en in de gezondheidszorg maken dat er voor ondernemers in de zorg kansen en mogelijkheden zijn. Er is vraag naar allerlei verschillende vormen van zorg. Specialisatie, zorg voor speciale groepen, specialisatie naar bijzondere vormen van zorg. Er zijn overal mogelijkheden te over om je als zorgverlener te onderscheiden in de huidige markt. In een onderzoek heeft FNV Zelfstandigen ondernemers in de zorg gevraagd welke kansen zij zien

Zij noemen als kansen;

- Meer en betere kwaliteit bieden
- Beter inspelen op de vragen van de cliënt
- Zorg op maat leveren
- Zorg leveren die de grote instellingen niet leveren

2. Ondernemer/ZZP'er worden?

Ben je ondernemer als je zorg verleent aan je hulpbehoevende buurman? De belastingdienst heeft een aantal vuistregels opgesteld om te kunnen beoordelen of je ondernemer bent.

- Een onderneming is gericht op het maken van winst.
- Een ondernemer bepaalt zelf hoe het werk wordt uitgevoerd.
- Er is een bedrijfskapitaal voor het opvangen van verliezen en risico's.
- De ondernemer besteedt veel tijd aan de werkzaamheden en heeft uitzicht op het maken van winst. Een ondernemer heeft meer klanten.
- Een ondernemer werkt niet voornamelijk alleen maar voor vrienden en familie.
- Een onderneming maakt reclame.
- Een ondernemer loopt risico. Ondernemersrisico zoals klanten die niet of veel te laat betalen.
- Een ondernemer verbindt zijn goede naam en bekendheid met zijn bedrijf.
- De onderneming is afhankelijk van de markt van vraag en aanbod.

Als je de buurman helpt ben je nog geen ondernemer. Als je je verhuurt om werk te doen voor een bedrijf ben je geen ondernemer, dan ben je tijdelijk werknemer. Het onderscheid tussen werknemer zijn of ondernemer is belangrijk. Je betaalt andere belastingen als je ondernemer bent en als ondernemer heb je een veel kleinere bescherming tegen de gevolgen van ziekte en werkloosheid.

Er zijn twee categorieën ondernemers:

1. Er bestaat geen twijfel aan hun ondernemerschap. Sommige zzp'ers proberen in deze categorie te worden opgenomen door een zakelijke en bedrijfsmatige instelling. De belastingdienst heeft er geen moeite mee om hun ondernemerschap te erkennen.
2. Er bestaat twijfel aan het ondernemerschap. In deze categorie vallen heel veel zzp'ers. Soms zijn het werknemers die, door omstandigheden gedwongen, zich moeten verhuren als tijdelijk werknemer. Eigenlijk is hun zelfstandigheid een verkapte vorm van ontduiken van de CAO. De overheid en de belastingdienst hebben moeite met deze fictieve ondernemers. Dat is voor de betrokken zzp'ers een onzekere situatie.

Als je denkt binnen de tweede categorie te vallen kun je misschien beter voor een uitzendbureau gaan werken. Maar je kunt natuurlijk ook echt ondernemer worden. De status van sommige ondernemers of zzp'ers is wankel en onzeker. In 2013 werden 80.000 zelfstandigen in de zorgsector door de Belastingdienst als werknemer aangemerkt. En deze verandering van status voor de belastingen heeft financiële gevolgen. De premies en belastingen die voor een werknemer gelden zijn hoger dan de belastingen die een ondernemer moet afdragen.

De markt voor de ondernemer in de zorg

Het is gebruikelijk de markt van de zorgverlening in te delen in thuiszorg, ouderenzorg en gehandicaptenzorg. Maar er zijn allerlei andere indelingen mogelijk. Voor de echte ondernemer in de zorg zijn deze indelingen niet zo van belang. Het is voor de ondernemer interessanter om anders naar het werkveld te kijken. Zorg verlenen kan in allerlei verschillende instellingen en voor allerlei patiënten groepen. Het zorghotel is een voorbeeld van zorgverlening die de werkvelden doorbreekt.

De thuiszorg

In de thuiszorg is Europese aanbesteding niet verplicht, dus voor de kleinere zorgaanbieder zijn kansen om in de gemeenten contracten af te sluiten voor thuiszorg. Dagopvang, kraamzorg, het uitvoeren van voorbehouden handelingen in opdracht van een (huis)arts, bemiddelen bij het vinden van zorgvragers/ zorgverleners en administratieve hulp zijn zo maar wat mogelijkheden voor de thuiszorgondernemer.

Ziekenhuizen

Personeelstekort en vooral een tekort aan specialistisch verplegend personeel is voor allerlei werknemers van ziekenhuizen aanleiding om zich als zzp'er aan te bieden. Maar juist voor die zzp'ers in het ziekenhuis is onduidelijkheid over hun ondernemersstatus. In februari 2013 was er een uitspraak van het hof te Amsterdam " ... Doordat de operatieassistenten en anesthesiemedewerkers hun werkzaamheden steeds onder leiding en verantwoordelijkheid van de anesthesioloog of chirurg van het ziekenhuis verrichten en zich aan de regels van het ziekenhuis moeten houden, kwalificeert de dienst niet als (btw-vrijgestelde) medische dienst. Feitelijk is sprake van het uitlenen van personeel. Die prestatie is onderworpen aan btw zoals dat ook het geval is bij uitzendbureaus die operatieassistenten en anesthesieverpleegkundigen btw-belast uitzenden. ..."

De ouderenzorg

In de ouderenzorg kom je als ondernemer in aanraking met ingewikkelde regelgeving. De zzp'er komt hier het ZZP tegen. (De zelfstandige zonder personeel komt hier in aanraking met Zorg Zwaarte Pakketten)

Zorgzwaartepakketten

Langdurige zorg, waarbij mensen niet langer zonder ondersteuning en zorg kunnen wonen, wordt uitgedrukt in een zorgzwaartepakket. Er zijn verschillende zorgzwaartepakketten. Persoonlijke verzorging, verpleging en begeleiding maken onderdeel uit van ieder zorgzwaartepakket. Het pakket dat aan de zorgvrager